

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή IV

Εαρινό Εξάμηνο 2026
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 12^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α.Τραγούδι: Saint-Saens, *Samson and Delilah* (1877)

Προετοιμασία

1-7-6-- / 6-b6-5-- / 5-#4-4-3 / 3-2-#1-2 / 4-7,
1--5-- / 7--,6'-- / 6-5-#4-4-3 /
3-2' / 5-4' / 3-2' / 4-6,-3-2-1

1β.Τραγούδι: Saint-Saens, *Samson and Delilah* (1877) (Σημειώσεις, σ.17, No.13)

Camille Saint-Saens (1835-1921)
Samson and Delilah, Act II, Op.47 (1877)

Andantino

p 6 6b 5 4# 4 3

p

cresc. 5 4# 4 3 *piu cresc.*

f *dim.*

2. Συγχορδίες: Σύνοψη (βάση: λα)

Μείζονα

A F⁶ D₄⁶

Ελάσσονα

a f^{#6} d₄⁶

Ελαττωμένη

a° f^{#°6} d^{#°4}

Αυξημένη

A⁺

Μείζονα με 7μ (Συγχορδία 6ηςΑ)

A⁷ F₅⁶ D₃⁴ B² Ger.

Τετράφωνες συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση:
MM, AM, EM, Mμ, Εμ, εμ, εε

A^{M7} A^{+M7} a^{M7} A⁷ a⁷ a^{φ7} a^{°7}

4#
I (V)⁷ V

1#
I (V)⁵ ii

Dim.app. →

I #ii^{°2} I

Αυξημένες συγχορδίες (5#) →

V 5# I

5#
I (V) vi

7b
I (V)⁷ IV

← Παρενθετικές (V)

V #vi^{°2} V

I 5# IV

7b
i (V) III

6#
i (V) VII

vii dim. →

I vii^{°7} I

iv (δαν.) →

iv V I

Κύκλος 5ών, με συγχορδίες 7ης →

I IV^{M7} vii^{°7} iii⁷ vi⁷ ii⁷ V⁷ I

vii dim. →

i vii^{°7} i

IIIN6 →

IIIN⁶ V⁷ I

Συγχορδίες αυξ. 6ης

i It V

i Ger. V₄⁶ 5/3

i Fr. V

Χρωματικές σχέσεις τρίτης

C → A Ab ab C → E Eb eb

(V)
iv
IIN
dim.app.
It./Ger./Fr.
I5#, V5#
7-7-7-7
χρωμ.σχ.3^{ης}

3α.Αρμονία: dictée

Αρμονική διαδοχή,
Dictee & τραγούδι συγχορδιών

(α) (β) (γ)

I I IV

(δ) (ε) (στ) (ζ)

V V⁷

3β.Αρμονία: dictée (λύση)
 (Σημειώσεις, σελ. 28, Διαδοχή Νο.7)

♩ = περ.30

Αρμονική διαδοχή,
 Dictee & τραγούδι

(α) (β) (γ)

I $\flat$ VI   I $\flat$ V/IV   IV   iv

(χρωμ. σχ. 3ης)

(δ) (ε) (στ) (ζ)

Fr.   V⁷ $\flat$ VI   IIIN⁶   V⁷   i

4α. Χορικό Μπαχ Νο.17:
Διαδοχή τονικοποιημένων βαθμίδων

The image displays a musical score for Chorale No. 17 by J.S. Bach. The score is written in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two staves: a treble clef staff for the right hand and a bass clef staff for the left hand. The right hand plays a sequence of eleven chords, while the left hand plays single notes corresponding to the bass notes of these chords. The chords are labeled as follows: e, A (IV), e, B (V), G (III), D (V/III), e, G (III), e, G (III), and E. The notes in the left hand are: e, A, e, B, G, D, e, G, e, G, and E.

Measure	Chord	Bass Note
1	e	e
2	A (IV)	A
3	e	e
4	B (V)	B
5	G (III)	G
6	D (V/III)	D
7	e	e
8	G (III)	G
9	e	e
10	G (III)	G
11	E	E

4β. Πολυφωνικό τραγούδι: Χορικό Μπαχ Νο.17, BWV 67, 145: Μελέτη κάθε φωνής. (Σημειώσεις σελ. 19)

J.S. Bach, Χορικό Νο.17, BWV 67, 145:
Erschienen ist der herrliche Tag

♩ = περ. 72

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

i IV v=ii V I IV IV V I V I=IV vii i

e-dorian A e

(V) (ii) (V) V i=ii V/IV IV V I IV ii V I vi=v

(B) (G)

13 14 15 16 17 18

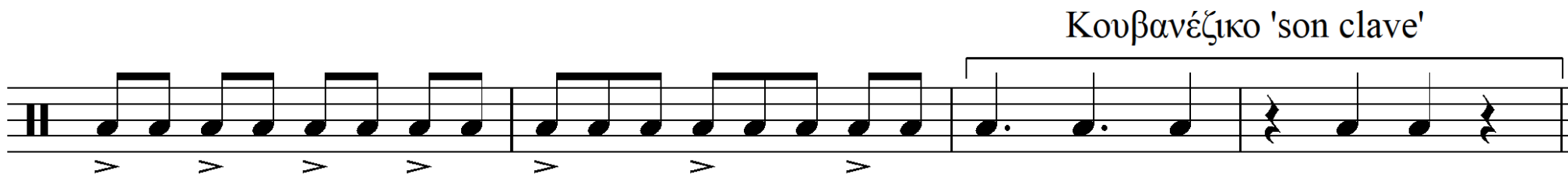
i IV⁶ V⁵ I (V) i v=iii V I vii=ii i⁴ V⁴ # I

e G e

5α. Ρυθμός: 3+3+2
(Σημειώσεις, σ.55, Ρυθμική άσκηση 6^η)

8=3+3+2

5β.Ρυθμός: Παράδειγμα ρεπερτορίου για το 8=3+3+2
(Πρβλ. Σημειώσεις, σ.60)

Astor Piazzolla,
Libertango
(Διαδοχή συγχορδιών)

The image shows the first eight measures of the piece 'Libertango' by Astor Piazzolla, presented as a sequence of chords. The music is in 4/4 time and consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#). The sequence of chords is as follows:

Measure	Treble Clef Chord	Bass Clef Chord
1	C4, E4, G4, B4	C3
2	F#4, A4, C5, E5	C3
3	F4, A4, C5, E5	C3
4	F#4, A4, C5, E5	C3
5	C4, E4, G4, B4	C3
6	F#4, A4, C5, E5	F#3
7	F#4, A4, C5, E5	C3
8	F#4, A4, C5, E5	C3

5γ.Ρυθμός: Παράδειγμα ρεπερτορίου για το 8=3+3+2
(Πρβλ. Σημειώσεις, σ.60)

Astor Piazzolla,
Libertango
(Διαδοχή συγχορδιών)

i (V)V² iv₄⁶ i i² (V)V₃⁴ vii^{o2} V⁷

5δ.Ρυθμός: Παράδειγμα ρεπερτορίου για το 8=3+3+2 (Σημειώσεις, σ.60)

Μελωδία & αρμονική διαδοχή αρχής 'Libertango', Astor Piazzolla
(3+3+2)

First system of musical notation for 'Libertango'. It consists of a treble clef staff with a melody and a grand staff (treble and bass clefs) with a piano accompaniment. The time signature is 4/4. The melody starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand. Chord symbols 'i' and 'V/V 2' are indicated below the bass staff.

Second system of musical notation for 'Libertango'. It continues the melody and piano accompaniment from the first system. Chord symbols 'iv 6 4' and 'i' are indicated below the bass staff.

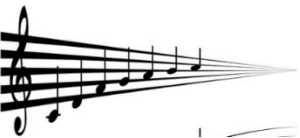
Third system of musical notation for 'Libertango'. It continues the melody and piano accompaniment. Chord symbols 'i 2' and 'V/V # 6 4 3' are indicated below the bass staff.

Fourth system of musical notation for 'Libertango'. It concludes the melody and piano accompaniment. Chord symbols 'ii 4 3 b' and 'V 7' are indicated below the bass staff.

Τέλος Άσκησης Ακοής IV!

Ας κρατήσετε:

- Την προοπτική ότι η εξάσκηση του αυτιού, της εσωτερικής ακοής, της κατανόησης, είναι μια διαρκής διαδικασία και μοναδική για τον καθένα, που προϋποθέτει το άφημα στον μουσικό ήχο με χαρά και χωρίς άγχος, και τη διάθεση αναζήτησης

- Το πρώτο και κύριο μουσικό όργανο είμαστε εμείς! Η μουσική περνά μέσα από την ακοή, το συναίσθημα, τη φωνή, την κίνηση, γίνεται δική μας, και το όργανο λειτουργεί κατά κάποιο τρόπο σαν προέκτασή μας, μέσα από την οποία εξωτερικεύουμε τη μουσική

- Το μουσικό συναίσθημα συνδέεται με τη μουσική δομή! Πολύ σημαντική παράμετρος στη μουσική έκφραση, εκτός από τη μελωδία, την αρμονία, τις δυναμικές, το ηχόχρωμα, την άρθρωση κλπ, είναι ο χρόνος – η διαχείρισή του όπως χρειάζεται κάθε φορά, μέσα από την ‘κανονικότητα’, ή την επιτάχυνση, την επιβράδυνση, την αναπνοή, τη σιωπή...

«Τὸ δὲ τὴν πόλιν σοι δοῦναι, οὐτ' ἑμὸν ἐστὶν οὐτ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐν ταύτῃ·
κοινῇ γὰρ γνώμη πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φρυσόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν.»

(«Το να σου παραδώσω την πόλη δεν είναι δικαίωμά μου, ούτε κανενός από όσους κατοικούν εδώ.
Διότι όλοι αυτοβούλως έχουμε πάρει απόφαση να πεθάνουμε και να μη λογαριάσουμε τη ζωή μας.»)

(**Κωνσταντίνος Παλαιολόγος** προς τον Μωάμεθ τον Πορθητή
λίγο πριν από την πτώση της Κωνσταντινούπολης, 29/5/1453)

Wheat Field with Cypresses (1889) by [Vincent Van Gogh](#).
Original from the MET Museum.